

MĂSURI INIȚIATE DE STATELE MEMBRE UE PENTRU SPRIJINIREA MEDIULUI DE AFACERI ÎN CONTEXTUL CRIZEI CORONAVIRUSULUI

AUSTRIA

Fondul de dificultate pentru întreprinderi individuale, întreprinderi mici, *freelanceri* și ONG-uri – volum de finanțare de 1 miliard euro. Finanțarea este o **subvenție nerambursabilă**, acordată o singură dată, pentru a amortiza consecințele economice ale crizei, aceluia care îndeplinesc condițiile și care și-au pierdut încasările datorită pandemiei. Subvenția va fi scutită de impozite și taxe.

Garanții pentru finanțarea tranzacțiilor afectate pentru sprijinul firmelor, în special de tip IMM, activând **în orice tip de industrie**, sprijin pentru blocajele de lichiditate cauzate de vânzările pierdute ca urmare a virusului, a problemelor cu lanțurile de aprovizionare și relațiile cu clienții – program derulat prin intermediul agenției AWS (Austria Wirtschaftsservice). Se poate acorda o finanțare de **până la 10 milioane euro** firmelor afectate. Garanția asigură **80%** dintr-un împrumut intermediar. Împrumutul are un termen de **5 ani**;

Programul “Măsuri imediate pentru sprijinirea companiilor de turism” gestionat prin banca de turism ÖHT. Finanțarea asigură lichiditatea pentru menținerea activității operaționale (salarii, securitate socială, achiziții de bunuri etc.). Pentru această finanțare este prevăzut un plafon de până la 100 de milioane EUR. Ministerul Turismului va acoperi integral costurile. Companiile plătesc doar taxa de procesare de 1% și comisionul de răspundere de 0,8% către bancă;

Garanții pentru întreprinderile mari – detaliile vor fi stabilite în curând;

Împrumuturi directe pentru companiile afectate– în prezent sunt elaborate detaliile;

Amânări de impozite, reducerea plăților fiscale anticipate, renunțarea la dobânzile suplimentare și la penalizările de întârziere a plăților – deocamdată pentru lunile februarie, martie, aprilie 2020, cu posibilitate de extindere în funcție de evoluția pandemiei;

Asigurările sociale pentru lucrătorii independenți – posibilități: amânări plăți, plăți în rate, scăderea bazei de contribuție, eliminarea penalizărilor de întârziere a plăților;

Fondul austriac de asigurări sociale de sănătate - posibilități: amânări plăți, plăți în rate, eliminarea penalizărilor de întârziere a plăților, suspendarea cererilor de executare silită și a cererilor de faliment;

Linie de credit pentru companiile exportatoare – companiile exportatoare pot solicita de la banca OeKB (specializată în susținerea comerțului exterior) o linie de credit în valoare de 10% (companii mari) sau 15% (IMM) din vânzările lor la export. Limita este de 60 milioane euro pe client. Finanțarea este limitată inițial la **2 ani** cu opțiunea de prelungire a acesteia. Pe lângă condiția de a avea activitate de export compania trebuie să fi fost sănătoasă din punct de vedere economic înainte de începerea efectelor COVID-19. Guvernul federal își asumă răspunderea pentru **50-70%** din aceste împrumuturi de capital de lucru. Valoarea totală pusă la dispoziție de guvern pentru aceste tipuri de linii de credit este de **2 miliarde euro**;

Reducerea timpului de lucru a angajaților – reducerea temporară, până la 3 luni, a programului normal de muncă și a salariilor din cauza dificultăților economice. Orele de muncă pot fi reduse cu până la 90% și salariații primesc în continuare majoritatea salariilor anterioare (garanție netă). Angajații cu salarii brute mai mici de 1700 euro primesc de la angajator un salariu de 90% din salariile nete primite înainte de munca cu timp redus, pentru salarii brute între 1700 euro și 2685 euro 85%, pentru salarii brute peste 2685 euro 80% și 100% pentru ucenici. Angajatorul primește o indemnizație (ore pierdute pe tarif forfetar) de la Camera de Muncă dacă sunt îndeplinite toate cerințele. Aplicabilă de la 1 martie 2020;

Evoluțiile înregistrate de măsurile de sprijin economic a mediului de afaceri anunțate de guvernul federal austriac:

- îmbunătățirea condițiilor de acordare a “fondul de dificultate” și dublarea valorii fondului – fondul este destinat întreprinderilor individuale, întreprinderilor mici, freelancerilor și ONG-urilor. Criteriile de eligibilitate vor fi modificate, devenind mai puțin restrictive, astfel încât începând din faza a-II-a (16 aprilie), de când se vor putea solicita 2000 euro/lună pentru maxim 3 luni, cât mai mulți dintre cei afectați să poată accesa acest ajutor. Fondul va fi înzestrat cu o finanțare mai mare: în loc de un miliard de euro, valoarea inițială alocată, vor fi disponibile două miliarde de euro;

- “Fondul de urgență”, de 15 miliarde euro, se va numi “Corona Crisis Fund” - el va ajuta la plăți directe și/sau împrumuturi către firmele afectate de criză. Pe de o parte, sunt planificate împrumuturi cu dobândă scăzută, iar pe de altă parte, companiile vor primi o subvenție guvernamentală pentru costurile de operare de 75% din acestea. Criteriile de acordare și cerințele pe care firmele trebuie să le

îndeplinească pentru a beneficia de acest fond sunt încă în elaborare. Regulamentele ar trebui să fie gata până la sfârșitul acestei săptămâni, iar cererile ar trebui să poată fi făcute până la jumătatea săptămânii viitoare. Bani ar putea fi plătiți firmelor doar după Paște;

- se va adopta un moratoriu de credit destinat persoanelor private și întreprinderilor mici (pe modelul celui din Germania) - ratele de împrumut nu vor trebui returnate pentru un anumit timp (una până la trei luni). Ministrul de finanțe, Gernot Blümel, a anunțat că regulamentul corespunzător urmează să fie stabilit la sfârșitul acestei săptămâni. Este avută în vedere una din următoarele variante: fie ca băncile să renunțe în mod voluntar la obligativitatea plății împrumuturilor de către acești creditori, fie statul să prescrie și să reglementeze aceste aspecte printr-un moratoriu legislativ;

- bonitatea de credit a firmelor care vor folosi măsurile de sprijin nu va fi afectată - ministrul economiei, Margarete Schramböck, a afirmat că companiile nu ar trebui să se teamă de niciun efect negativ asupra bonității lor dacă folosesc amânări de credit sau garanții guvernamentale. Discuții în acest sens au fost purtate cu sistemul bancar.

BELGIA

- **Recunoașterea Covid-19 ca motiv al șomajului temporar:** obiectivul măsurii este de a evita companiile care trebuie să concedieze lucrători. Compania în cauză trebuie să facă o declarație electronică la biroul pentru șomaj (unde se află sediul) și să depună o cerere scrisă de recunoaștere a forței majore. Durata acestui șomaj temporar este până la 31 martie 2020. Pe 20 martie, se va efectua o evaluare a situației pentru a determina dacă această măsură ar trebui să fie prelungită.
- **Șomaj temporar din motive economice:** măsură similară cu prima, cu excepția faptului că nu este limitat în timp dacă firma îndeplinește condițiile pentru a fi recunoscută ca o companie în dificultate.
- **Planul de plată pentru contribuțiile de securitate socială ale angajatorilor** se referă la primele două trimestre ale anului 2020. Dacă o companie poate dovedi că are dificultăți din cauza virusului, sumele datorate pot fi plătite lunar, pe o perioadă de 18 luni, fără recuperare judiciară. Scutirea totală sau parțială de la suprataxe și dobânzile în cazul întârzierii plății este posibilă dacă sumele de plată din trimestrele anterioare au fost plătite la timp.
- **Planul de plată al TVA:** procedurile sunt similare cu măsura privind contribuțiile de asigurări sociale ale angajatorilor, printr-o repartitie a plăților (lunar).
- **Planul de plată al impozitului pe profit :** procedură similară cu Planul ptr TVA;
- **Reducerea plăților anticipate ale lucrătorilor independenți:** dacă persoana care desfășoară activități independente consideră că venitul său este mai mic decât cel

care a servit drept bază pentru calcularea contribuției afișate la termenul de scadență.

- **Toleranță în procedurile achizițiilor publice federale:** nu se vor aplica penalități sau sancțiuni împotriva furnizorilor.

BULGARIA

Bulgaria nu a luat până în prezent măsuri de susținere financiară a firmelor, pentru pierderile cauzate de efectele COVID-19.

CEHIA

În cadrul paginii web a Ministerului ceh al Industriei și Comerțului (MPO) a fost publicată o sinteză a măsurilor luate de către executivul ceh, până în prezent, pentru sprijinirea antreprenorilor locali în contextul COVID 19, atât la nivelul companiilor cât și a persoanelor fizice autorizate (PFA), pe care o prezentăm alăturat :

I. Măsuri pentru sprijinirea companiilor cehe

1. Programul COVID LOAN 1

A fost lansat la 9 martie 2020 și a constat în acordarea de credite fără dobândă antreprenorilor locali de către Banca ceho-moravă de Garantare și Dezvoltare (CMRZB) în coordonare cu Ministerul ceh al Industriei și Comerțului (MPO). Cele două instituții au alocat fonduri în valoare de 600 milioane CZK (aproximativ 22 milioane Euro), în vederea acordării acestora solicitanților sub forma unor împrumuturi fără dobândă, cu scadența la doi ani, inclusiv cu o perioadă de grație de 12 luni. Nu au existat taxe asociate pentru prelucrarea și acordarea împrumuturilor sau pentru o eventuală rambursare anticipată a acestora. Solicitanții trebuiau să demonstreze problemele grave cu care se confruntă prin prisma măsurilor luate de autoritățile locale/regionale împotriva răspândirii COVID 19 și să detalieze impactul economic asupra activității lor curente. Acestea puteau fi, de exemplu, cazuri în care contractele au fost amânate, anulate sau suspendate, sau au avut de suferit din cauza anulării târgurilor internaționale din diverse țări etc. Fondurile puteau fi folosite pentru achiziționarea de mijloace fixe, materii prime sau pentru funcționarea propriu-zisă a companiei (salarii, chirii, taxe energie, apă, telefon etc.).

Conform prevederilor programului, cererile trebuiau depuse la sucursalele CMRZB începând cu 1 aprilie 2020, urmând ca aplicațiile individuale să fie evaluate de un comitet de experți compus din reprezentanți ai MPO și CMRZB. În cazul cererilor aprobate, companiilor cehe primeau, prin intermediul CMRZB, sume între 500.000 CZK (aproximativ 18.300 Euro) și 15 milioane CZK (aproximativ 550.000 Euro), care puteau reprezenta până la 90% din cheltuielile eligibile.

Ulterior, urmare numărului mare de solicitări și a restricțiilor impuse asupra unor comercianți locali (închiderea tuturor restaurantelor, barurilor, magazinelor, cu excepția celor alimentare, farmaceutice, tutungerii, magazine electronice etc.), Guvernul ceh a decis primirea aplicațiilor începând cu 16 martie 2020 precum și majorarea fondurilor alocate în primă fază la un miliard CZK (aproximativ 36,6 milioane Euro) și apoi la 5 miliarde CZK (183 milioane Euro). Aplicarea cererilor în cadrul acestui program s-a stopat la 20 martie 2020, după lansarea următoarei versiuni a programului.

2. Programul COVID LOAN 2

A fost lansat la 19 martie 2020, în completarea COVID LOAN 1. Valoarea fondurilor alocate programului au fost inițial de 10 miliarde CZK (aproximativ 366 milioane Euro), crescând ulterior la 35 miliarde CZK (aproximativ 1,2 miliarde Euro). Diferențele față de COVID LOAN 1 constau în faptul că valoarea creditelor aprobate pot fi între 10.000 CZK (aproximativ 366 Euro) și 15 milioane CZK (aproximativ 550.000 Euro) și pot reprezenta până la 80% din cheltuielile eligibile (față de 90% la COVID LOAN 1). De asemenea, creditele pot fi oferite antreprenorilor în aceleași condiții și de băncile comerciale, cu garanția CMRZB. Programul este funcțional.

3. Programul TECHNOLOGY COVID 19

Face parte din Programul Operațional Competitivitate și Inovare pentru Întreprinderi (OP EIC) și constă în subvenții acordate de către Ministerul ceh al Industriei și Comerțului (MPO) companiilor cehe care au afaceri axate pe producția de dispozitive medicale. Fondurile alocate acestui program sunt într-o primă fază în valoare de 300 milioane CZK (aproximativ 11 milioane Euro), companiile putând să aplice începând cu 14 aprilie 2020 pentru finanțări între 250.000 CZK (aproximativ 9.000 Euro) și 20 milioane CZK (aproximativ 730.000 Euro). Acestea pot fi folosite pentru achiziționarea de utilaje tehnologice noi care au ca scop producerea de echipamente de protecție împotriva COVID 19, solicitanții urmând să dovedească că își extind producția sau își transformă linia de producție. Pot reprezenta 50% din costurile eligibile.

4. Programul CZECH RISE UP- măsuri inteligente împotriva COVID 19

Face parte din Programul Operațional Competitivitate și Inovare pentru Întreprinderi (OP EIC) și constă în subvenții acordate de către Ministerul ceh al Industriei și Comerțului (MPO) companiilor care vor promova noi soluții tehnologice pentru combaterea COVID 19 și atenuarea efectelor pentru extinderea sa ulterioară. Fondurile alocate acestui program sunt de 200 milioane CZK (aproximativ 7,3 milioane Euro), companiile putând să aplice începând cu 30 martie 2020. Suma maximă alocată/companie este de 5 milioane CZK (aproximativ 183.000 Euro), iar durata programului este de maxim 2 ani sau până la epuizarea fondurilor. Companiile pot folosi fondurile pentru achiziționarea de materii prime, cercetare și plata salariilor celor care contribuie la realizarea de noi proiecte (medicale și non-medicale împotriva COVID 19) ce pot fi puse imediat în practică, în condițiile în care producția nu a început.

5. Prelungirea cu 30 de zile a datei de depunere a cererilor de finanțare aferente programului Operațional Competitivitate și Inovare pentru Întreprinderi (OP- EIC) până la data de 30 aprilie 2020 (termenul inițial a fost 17 martie 2020).

6. Pachetul de sprijinire fiscală 1

- amânarea pentru o perioadă de trei luni (până la 1 iulie 2020) a termenului pentru declarațiile privind impozitul pe venit (termen actual 1 aprilie 2020) și scutirea de penalități fără întocmire de documente suplimentare;
- amânarea pentru o perioadă de trei luni a plății impozitelor (până la 1 iulie 2020) fără întocmire de documente suplimentare;
- anularea taxelor administrative pentru cererile de amânare a plății impozitului depuse până la 31 iulie 2020;
- anularea taxelor administrative pentru cererile privind scutirea de sancțiuni în caz de întârziere depuse până la 31 iulie 2020;

- penalitățile pentru depunerea cu întârziere al altor documente fiscale (TVA) pot fi soluționate prin anulare printr-o cerere individuală prin care se justifică că întârzierea s-a datorat COVID 19.

7. Pachetul de sprijinire fiscală 2

- renunțarea la plata avansului pentru impozitul pe venit ce trebuia plătit de către companii în luna iunie 2020;

- amânarea pentru o perioadă de trei luni de la sfârșitul stării de urgență a introducerii caselor de marcat cu jurnal electronice (EET) pentru doctori, avocați și mici meșteșugari.

8. Program sprijin salarial pentru companii în cinci situații

a) angajații aflați în carantină

- statul va oferi o compensație de 60% pentru salariile angajaților pentru o perioadă de 14 zile.

b) imposibilitatea desfășurării activității datorită măsurilor luate de Guvernul ceh împotriva COVID 19

- statul va oferi compensarea a 80% din salariile angajaților, maxim 24.000 CZK/angajat (aproximativ 880 Euro).

c) imposibilitatea desfășurării activității datorită măsurilor luate de Guvernul ceh împotriva COVID 19 și pentru motivul îngrijirii copilului minor (până la 13 ani) datorită închiderii școlilor

- statul va oferi compensarea a 80% din salariile angajaților, maxim 24.000 CZK/angajat (aproximativ 880 Euro).

d) restrângerea activității datorită măsurilor luate de Guvernul ceh împotriva COVID 19, în special cauzată de lipsa materiilor prime, inclusiv a celor provenite din străinătate

- statul va oferi compensarea a 50% din salariile angajaților, maxim 12.400 CZK/angajat (aproximativ 454 Euro).

d) limitarea cererilor de servicii oferite/produse datorită măsurilor luate de Guvernul ceh împotriva COVID 19 (în special la magazine)

- statul va oferi compensarea a 50% din salariile angajaților, maxim 9.300 CZK/angajat (aproximativ 341 Euro).

9. Prelungirea perioadei de valabilitate a alocației de îngrijire a copilului pentru angajați pe toată perioada în care școlile și grădinițele vor rămâne închise.

10. Programul COUNTRY FOR THE FUTURE

Subvenții de 50% pentru costurile legate de proiecte ce vizează introducerea inovației și digitalizarea procesului de producție în contextul COVID 19.

II. Măsurii pentru sprijinirea persoanelor fizice autorizate - PFA (care desfășoară activități independente)

1. Program alocație pentru îngrijirea copilului

-Compensarea de către stat cu o sumă zilnică de 424 CZK (aproximativ 16 Euro) pentru PFA care au copii ce nu pot merge la școală sau grădiniță (datorită închiderii acestora) cu vârste de până la 13 ani, cu condiția să nu primească această sumă și celălalt părinte pentru același copil;

-Pot beneficia de acest ajutor și PFA care au în îngrijire copii cu dizabilități cel puțin de nivel I (dependență ușoară), care nu pot merge la școală și sunt până la vârsta de 26 de ani.

2.Program privind scutirea PFA la plata contribuției de asigurări sociale și de sănătate. Această scutire va fi valabilă pentru o perioadă de șase luni.

3.Posibilitatea accesării de către PFA a programului COVID LOAN 1 în aceleași condiții ca și pentru companiile ceh.e

4.Posibilitatea accesării de către PFA a programului COVID LOAN 2 în aceleași condiții ca și pentru companiile cehe.

5.Posibilitatea accesării de către PFA a programului TECHNOLOGY COVID 19 în aceleași condiții ca și pentru companiile cehe.

6.Posibilitatea accesării de către PFA a programului CZECH RISE UP- măsuri inteligente împotriva COVID 19 în aceleași condiții ca și pentru companiile cehe.

7.Posibilitatea prelungirii cu 30 de zile a datei de depunere a cererilor de finanțare aferente programului Operațional Competitivitate și Inovare pentru Întreprinderi până la data de 30 aprilie 2020 (termenul inițial a fost 17 martie 2020) în aceleași condiții ca și pentru companiile cehe.

8.Beneficierea de prevederile pachetelor fiscale I și II în aceleași condiții ca și pentru companiile cehe.

DANEMARCA

a)Compensații financiare pentru firmele organizatoare ale unor evenimente cu peste 1.000 participanți sau cu mai puțin de 1.000 participanți adresate unor categorii vulnerabile (bătrâni, bolnavi), care au fost anulate în urma recomandărilor oficialilor danezi;

b)Adoptarea legislației de urgență pentru amânarea unor obligații de plată în cuantum de circa 125 miliarde coroane (16,7 miliarde euro) ,după cum urmează:

- TVA - amânarea cu 30 zile a obligațiilor de plată ilor.
- Impozit pe profit și contribuții la asigurări sociale - amânarea cu patru luni pentru perioada aprilie - iunie, începând cu 30 aprilie pentru marile companii (la 31 august), respectiv începând cu 11 mai pentru IMM-uri (la 11 septembrie).

c)Crearea *task force*-ului „*Government and Business Corona Unit*”, însărcinat cu identificarea rapidă a unor măsuri temporare concrete, condus de Ministrul Industriei și Mediului de Afaceri.

d)Pe 12 martie au fost adoptate măsuri suplimentare:

- Disponibilizarea rezervelor de capital anticiclice pentru acoperirea unor eventuale pierderi ale sectorului bancar acțiunilor proprii.
- Două noi scheme de garantare:

- o schemă pentru marile companii, care va opera în condițiile pieței - **garanția va fi în cuantum de 70% din creditele bancare contractate** de marile companii care fac dovada unei scăderi de peste 50% a cifrei de afaceri, ca urmare a crizei COVID-19.
- o schemă pentru IMM-uri, în valoare inițială de 134 milioane EUR, cu posibilitatea suplimentării până la 644 milioane EUR, reprezentând 70% din creditele noi ale IMM-urilor afectate. Schema reprezintă ajutor de stat și va trebui aprobată de COM.
- **Suspendarea sistemului de beneficii pentru boală plătite de angajatori.** Astfel, statul va acoperi din prima zi cheltuielile cu concediile medicale ale angajaților infectați cu coronavirus sau aflați în carantină. Costurile estimate sunt de 1,7 miliarde coroane (228 milioane EUR).
- **Flexibilizarea schemei echivalente șomajului tehnic.** Angajatorii vor putea decide încetarea temporară a activității pentru o parte din lucrători, iar aceștia vor avea beneficii suplimentare în perioada de inactivitate.

e) În 15 martie guvernul danez a elaborat un nou set de măsuri:

În urma acordului tripartit guvern-patronate-sindicate, guvernul danez a adoptat legislația de urgență care prevede acordarea de compensații de până la 75% din salariile angajaților companiilor afectate de epidemie, dacă acestea nu concediază salariații. Măsura se adresează companiilor care sunt în pericol să piardă peste 20% din afacere sau peste 50 angajați. Statul va acoperi 75% din salariu, până la un maximum de 23.000 coroane (3.300 USD) pentru o perioadă de trei luni, în timp ce companiile vor acoperi diferența de 25%. Salariații vor contribui, la rândul lor, prin finanțarea primei săptămâni din această perioadă din drepturile salariale convenite pentru concediul de odihnă. Măsura se aplică până pe 9 iunie, iar **statul estimează costuri de 340 milioane USD), beneficiari fiind circa 70.000 angajați**, iar Guvernul se așteaptă să primească aprobarea implementării din partea COM.

ESTONIA

Statul va efectua plăți în avans pentru impozitul social (contribuțiile pentru somaj și sănătate) în numele persoanelor care desfășoară **activități independente** pentru primul trimestru pentru a ajuta astfel de persoane să facă față impactului dificultăților economice care apar în criză.

Nici persoanelor care desfășoară activități independente, nici celorlalți contribuabili **nu le vor fi calculate sau percepute dobânda pentru impozitele restante în perioada de două luni** (de la 1 martie) și nici dobânda nu trebuie plătită ulterior. Măsura se referă atât la calculul și la plata dobânzilor la datoriile fiscale acumulate anterior, cât și la datoriile acumulate după 1 martie.

FINLANDA

1) **Pe 16 martie** guvernul a prezentat o serie de decizii financiare pentru a ușura situația companiilor.

- Bugetul rectificativ va aloca 27 de milioane EUR pentru creșterea cheltuielilor de sănătate socială, inclusiv pentru echipamente și dezvoltarea de medicamente.
- Pentru sprijinirea întreprinderilor se va utiliza un buget rectificativ de 73 de mil EUR.

- Oportunitățile de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii de la compania financiară de stat Finnvera vor fi majorate de la 2 miliarde EUR la 4 miliarde EUR. În plus, deciziile de finanțare vor fi simplificate.
- Fondul de pensii de stat are drept scop creșterea investițiilor în titluri de garantare (bilete la ordin) ale companiilor finlandeze.
- Flexibilitatea modalităților de plată a decontării impozitelor.

2) Banca Națională a Finlandei a decis să ajute companiile care suferă din cauza coronavirus cu un program de împrumut. Dimensiunea pachetului de criză va fi inițial de 500 de milioane EUR. În practică, programul va oferi băncilor și altor instituții de credit mai mulți bani, pe care îi vor putea împrumuta la rândul lor companiilor.

3) Finnvera, instituție financiară de stat, își extinde accesul la Garanția pentru IMM-uri și Garanția inițială pentru a include finanțarea cerută de situația ciclică. În ambele tipuri de garanții, banca clientului depune o cerere electronică către Finnvera, iar Finnvera decide asupra garanției de 80% pe baza unor criterii stabilite în prealabil.

Guvernul a făcut public **vineri 20 MARTIE** un pachet de salvare de 15 miliarde de dolari, menit să împiedice companiile să intre în faliment și pe angajați să intre în șomaj în masă din cauza situației generate de coronavirus.

Finanțarea companiilor este asigurată de o serie de măsuri. În plus, vor fi introduse noi plăți directe. Scopul acestora este de a asigura lichiditatea companiilor în timpul crizei și de a preveni falimentele. Măsurile se aplică **tuturor sectoarelor**.

Pachetul prezentat include o creștere de 10 miliarde EUR la pachetul de 5 miliarde EUR prezentat luni. În criza financiară din 2009, Finlanda a fost revitalizată cu un pachet de 7 miliarde EUR.

Toate măsurile prezentate acum **sunt valabile timp de trei luni** și vor intra în vigoare cât mai curând posibil. Unele chiar de vineri. Măsurile se bazează în mare parte pe propunerile făcute de partenerii sociali în această săptămână.

În plus, **Banca Finlandei** a decis dublarea volumului programului de cumpărare a obligațiunilor. Inițial, banca extinde plafonul de achiziții de la 500 de milioane EUR la 1 miliard de euro.

Acestea sunt acțiunile promise de guvern:

1. Contribuția la pensie aferentă veniturilor se reduce cu 2,6 puncte procentuale.

Acesta va fi pus în aplicare cât mai curând posibil și va fi valabil până la sfârșitul anului 2020. Acesta va ușura factura de plată a companiilor cu 910 milioane EUR. Fondurile de pensii profesionale pot prelungi perioada de plată a contribuțiilor la pensii aferente veniturilor și contribuțiilor independente la trei luni. Fondurile de pensii se abțin de la plata bonusurilor clienților pentru o perioadă în care contribuțiile la pensii ale angajatorilor sunt reduse.

2. Mandatul de garanție al companiei de finanțare specială de stat, Finnvera, va fi majorat cu 10 miliarde EUR la un total de 12 miliarde EUR. Garanțiile Finnvera pentru împrumuturile corporative acordate de bănci vor crește până la 80% din valoarea creditului.

3. Perioada de preaviz este redusă de la 14 la cinci zile. Dreptul la concedieri este extins și la lucrătorii cu contracte cu durată determinată.

4. Este asigurată protecția șomajului pentru antreprenori și freelanceri. Pentru a fi eligibil pentru asigurarea șomajului, aceștia nu trebuie să-și vă închidă afacerea.

FRANȚA

Ministrul Economiei și Finanțelor a înființat o celulă de criză în cadrul ministerului care raportează zilnic despre situația companiilor: de la IMM-uri la companii mari din Franța și din întreaga lume. Această unitate evaluează în mod special problemele de aprovizionare de zi cu zi cu care un anumit număr de companii din Franța s-ar putea confrunta. Măsuri luate până acum:

- Amânarea termenelor sociale și / sau fiscale;
- Obținerea sau menținerea unui credit bancar prin intermediul Bpifrance, care va garanta toate împrumuturile în numerar de care întreprinderile ar avea nevoie;
- Finanțarea angajaților prin mecanismul șomajului parțial.
- **Statul consideră că Coronavirus este un caz de forță majoră.** În consecință, pentru toate contractele publice de stat, penalitățile nu vor fi aplicate.

Una din măsurile importante pentru întreprinderile franceze, anunțată pe **16 martie**, privește acordarea de „garanții de stat de până la 300 de miliarde de euro pentru toate împrumuturile bancare contractate cu băncile”.

Un fond de solidaritate de 1 miliard de euro „minim” va fi creat „pentru micro antreprenori, pentru cele mai mici întreprinderi, pentru angajații independenți, care au o cifră de afaceri mai mică de un milion” și care „au pierdut, în perioada martie 2019 - martie 2020, 20% din cifra de afaceri”. Mai mult, 1.500 de euro, va fi rata de bază care va fi garantată în formă forfetară pentru orice companie intra în aceasta situație.

GERMANIA

I) Posibilități de sprijin curente și care pot fi acordate companiilor (etapa 1). Pentru etapa 1 companiile pot apela la instrumente de finanțare existente, cum ar fi KfW-antreprenor sau împrumuturi start-up ERP, finanțarea capitalului prin instituții de dezvoltare la nivel de land și garanții aferente creditelor pentru capitalul de lucru, în cazul firmelor fără garanții bancare sau garanții bancare insuficiente (bănci de garantare, garanții la nivel de land sau în paralel garanții la nivel federal/de land, în funcție de nevoia de garantare).

II) Extinderea posibilităților de sprijin pentru companii (etapa 2). În cazul în care instrumentele existente nu sunt suficiente, libertatea de acțiune a firmelor poate fi extinsă rapid prin flexibilitate, scutiri și stimulente pentru investiții: împrumuturi pentru capitalul de lucru, măsuri fiscale tranzitorii, cum ar fi amânarea impozitelor datorate la nivel federal și de land (impozit pe venit, impozit pe profit, taxa de solidaritate).

III) Măsuri suplimentare (etapa 3), când situația se agravează, iar companiile în mare parte vor trebui să-și înceteze producția din cauza lanțurilor de aprovizionare întrerupte, iar întreprinderile se vor închide în urma dispozițiilor oficiale sau ca măsură de precauție.

GRECIA

Inițiative la nivel național, în comun cu Ministerul Dezvoltării și Investițiilor și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pentru a aborda efectele negative ale Covid asupra creșterii economice, finanțelor publice și economiei reale.

-Suspendarea plății TVA, plătită la sfârșitul lunii martie, timp de 4 luni, pentru sectoarele și activitățile din zonele în care activitatea este suspendată prin ordin guvernamental pentru mai mult de 10 zile.

-Suspendarea plății datoriilor fiscale precum și a tranșelor de rate pentru plata creanțelor certificate anterior, plătită la sfârșitul lunii martie pentru o perioadă de 4 luni, pentru sectoarele și activitățile din zonele în care activitatea este suspendată prin ordin guvernamental pentru mai mult de 10 zile. Măsuri corespunzătoare privind contribuțiile de asistență socială și ratele de plată convenite anterior, care vor fi agreeate cu Ministerul Muncii.

Măsurile adoptate:

1. Suspendarea până la 31 iulie a.c. a plății impozitelor și taxelor pentru întreprinderile cele mai afectate estimate la un număr de 200.000 totalizând aproximativ 600.000 de angajați.
2. Finanțarea afacerilor sub forma unui avans rambursabil necesar activităților curente de derulare a afacerii și acoperirii costurilor salariale. Suma necesară a fost estimată la 1 md EUR.
3. Pentru perioada 15 martie – 30 aprilie a.c., angajații cu contract de muncă și PFA-urile, suspendați temporar vor primi o compensație de 800 EUR la începutul lunii aprilie, statul acoperind valoare datorată pentru CAS și CASS. În același timp, plata obligațiilor fiscale datorate pentru luna martie sunt suspendate timp de 4 luni. Se estimează că vor fi afectați aproximativ 500.000 de persoane, iar suma necesară acoperirii costurilor va fi de aproximativ 450 ml EUR.
4. Pentru angajații independenți, posesorii unei singure proprietăți toate obligațiile fiscale sunt amânate timp de 4 luni.
5. 1,8 md EUR suplimentar va fi utilizat direct de Fondul special european pentru acțiuni de aprovizionare cu lichidități, a creșterii ratei de angajare și a creșterii veniturilor pentru lucrători.
6. TVA se reduce la 6% (de la 24%), pe toată perioada anului 2020 pentru articolele de tipul măștilor, mănușilor, antisepticelor, șervețelor dezinfectante, săpunului și, în general, pentru produse de igienă și protecție. Același lucru este valabil și pentru alcoolul etilic utilizat de întreprinderi pentru a produce antiseptice.
7. Întreprinderile care se își închid temporar activitate ca urmare a restricțiilor impuse de guvern vor plăti doar 60% din valoarea chiriei datorate pentru lunile martie și aprilie, corespunzătoare spațiilor comerciale pe care le ocupă. Același lucru se va aplica și pentru reședința primară a angajaților care locuiesc în spații

închiriate. În același timp, obligațiile fiscale și ratele de orice natură sunt suspendate timp de 4 luni.

8. Status quo-ul pentru ENFIA (taxa pe imobile) rămâne în vigoare și noile valori obiective se vor aplica începând cu anul viitor.

9. HRAD, Autoritatea Independentă de Venituri Publice va continua cu plata imediată a tuturor restanțelor guvernamentale către companii și persoane fizice în condițiile în care, în intervalul 25.02. – 23.03.2020 au fost déjà returnate 218 ml EUR.

10. Facilitarea de către bănci și instituțiile financiare nebankare a accesului persoanelor fizice și întreprinderilor la instrumente financiare pentru îmbunătățirea lichidităților (*facilități la obținerea unui împrumut inclusiv prin simplificarea întocmirii dosarului de creditare*). Unitățile de creditare sunt încurajate să efectueze operațiuni în mediul on-line, inclusiv de creditare, pentru protecția angajaților și a clienților băncii. Au fost adoptate măsuri de precauție pentru protejarea Bursei.

11. Se subvenționează rata dobânzii pentru împrumuturile companiilor afectate de criză în situația în care acestea au platite toate datoriile la zi. În cazul în care criza va continua, măsura poate fi prelungită . Urmare a consultărilor avute cu instituțiile de credit, data plății datoriilor se amână până la 30.09.2020.

ITALIA

1. Susținerea lucrătorilor și a firmelor, având obiectivul ca nimeni să nu își piardă locul de muncă din cauza situației de urgență (sanitară)

- **(3,3 miliarde euro)** Șomaj tehnic în derogare se va acorda pe întreg teritoriul Italiei, tuturor categoriilor de angajați, din toate sectoarele de producție. Angajatorii, inclusiv firmele cu mai puțin de 5 salariați, care își suspendă sau își reduc activitatea urmare a urgenței epidemiologice, invocând noua clauză ” COVID-19” pot solicita acordarea de șomaj tehnic în derogare. Prestația se poate acorda pentru maxim 9 săptămâni. Au posibilitatea de a solicita această prestație inclusiv societățile care beneficiau deja de șomaj tehnic extraordinar.
- **(1,3 miliarde de euro)** Posibilitatea de a primi prestația de șomaj tehnic ordinară, cu clauza “urgență COVID-19” a fost extinsă și în cazul angajaților firmelor înscrise la Fondul de Integrare Salarială (FIS), care au, în medie mai mult de 5 angajați;
- Pot solicita șomaj tehnic în derogare și instituțiile religioase recunoscute civil; Angajatorii personalului casnic și de îngrijire nu intră în sfera de beneficiari.
- **Indemnizație lunară de 600 de euro**, neimpozabilă, pentru lucrătorii autonomi și P.F.A. active la 23 februarie 2020, precum și altor categorii profesionale. Indemnizația este destinată sprijinirii a circa 5 milioane de persoane: liber profesioniști care nu sunt înscrși în ordine, persoane care lucrează prin contracte de colaborare (co.co.co asigurați la INPS Sistemul de gestiune separată), meșteșugari, comercianți, cultivatori din domeniul agricol, sezonierii din domeniul turistic și spa-uri, lucrători din domeniul spectacolului, lucrători agricoli;
- Crearea unui Fond pentru venit în ultimă instanță, căruia i-au fost alocate **300 de milioane de euro**, cu scopul de a-i susține pe cei care sunt excluși din aria de

- acoperire a indemnizației de **600 de euro**, inclusiv pe profesioniștii înscriși în ordine profesionale;
- Perioada de carantină / izolare la domiciliu cu supraveghere activă pentru Covid 19 este **echivalată cu concediul medical** în domeniul privat (pentru domeniul public o prevedere similară a fost introdusă prin Decretul Lege din 9 martie 2020);
 - pentru sprijinirea lucrătorilor părinți, în contextul suspendării cursurilor instituțiilor de învățământ, se prevede posibilitatea de a beneficia de concediu parental extins cu 15 zile (**cele 15 zile de concediu parental suplimentar se plătesc cu 50% din salariu**, constituind perioadă asimilată stagiului de cotizare) pentru cei care au copii cu vârsta de până la 12 ani sau copii cu handicap cu gravitate constatată. Pentru a putea beneficia de această măsură, celălalt părinte trebuie să lucreze, nu trebuie să fie șomer și nici să beneficieze de altă măsură de susținere a venitului. Ca alternativă, se prevede posibilitatea de a beneficia de un **bonus pentru baby sitter de maxim 600 de euro**. În cazul personalului Serviciului sanitar național (medici, asistenți medicali, personal socio-sanitar, cercetători) și celui aparținând Forțelor de ordine este prevăzut un voucher pentru baby sitter în valoare de 1000 de euro.
 - (500 de milioane de euro) în cazul angajaților (din domeniul public și privat) care asistă o persoană cu handicap grav (cu condiția ca persoana cu handicap să nu fie internată full time) - soț/soție, rudă sau afin până la al doilea grad sau până la al treilea în situația în care părinții sau soțul/soția persoanei cu handicap au împlinit 65 de ani sau sunt invalizi/decedați - au dreptul pe lângă un concediu de 3 zile/lună. Prin Decretul "Cura Italia" concediul pentru îngrijirea membrilor de familie cu handicap grav a fost extins cu 12 zile, iar concediul lucrătorilor cu handicap va fi extins la 2 luni;
 - **concedierile efectuate începând cu 23 februarie a.c. și pentru următoarele 60 de zile sunt înghețate**. Până la scurgerea celor 60 de zile angajatorul nu va putea înceta contractul invocând un motiv justificat obiectiv, indiferent de numărul său de salariați;
 - **beneficiarii venitului pentru cetățenie vor continua să primească prestația**, însă pentru următoarele 2 luni nu vor mai fi solicitați să îndeplinească condițiile legate de disponibilitatea imediată de a lucra sau de a desfășura activități în folosul comunității;
 - **Măsuri în favoarea agriculturii și pescuitului, cu posibilitatea de creștere de la 50% la 70% a procentului avansurilor acordate** firmelor care au drept de acces la PAC și constituirea unui fond gestionat de Ministerul pentru politici agricole, alimentare și silvice, pentru a asigura continuitatea activității societăților agricole, din domeniul pescuitului și acvaculturii, pentru acoperirea dobânzilor pasive rezultate din împrumuturile bancare și a costurilor legate de dobânzile la împrumuturi, precum și de oprirea temporară a activității de pescuit.

2. Sprijin pentru lichiditatea familiilor și a întreprinderilor

Pentru a evita lipsa de lichiditate pentru întreprinderi și gospodării, au fost planificate o serie de măsuri, inclusiv prin cooperarea cu sistemul bancar.

- împrumuturile pentru IMM-uri (care să acopere creditele ipotecare, leasingul, împrumuturile scadente în perioada imediat următoare);
- consolidarea fondului de garanție centrală pentru IMM-uri, de asemenea pentru renegocierea creditelor existente. Modificările privesc în detaliu:
 - suspendarea obligației de a plăti comisioanele preconizate pentru accesul la fondul de garanție;

- eligibilitatea pentru garanție a operațiunilor de renegociere a datoriilor, pentru satisfacerea nevoilor de lichiditate previzibile și imediate ale companiilor considerate de încredere de către sistemul bancar;
 - extinderea automată a garanției în cazul unui moratoriu sau suspendării finanțării aferente situației de urgență coronavirus;
 - eliminarea taxei de neachitare pentru toate tranzacțiile care nu au fost finalizate;
 - posibilitatea cumulării garanției fondului cu alte forme de garanție pentru tranzacții cu o sumă și o durată semnificative din sectorul hotelier și turistic;
 - posibilitatea constituirii unor secțiuni speciale ale fondului pentru a sprijini accesul la credit pentru anumite sectoare economice sau lanțuri de afaceri, la inițiativa administrațiilor sectoriale, împreună cu asociațiile și organismele de referință
 - extinderea limitei pentru acordarea garanției de la 2,5 milioane la 5 milioane de euro de finanțare;
 - facilități la acordarea de garanții pentru împrumuturile lucrătorilor independenți, liber profesioniștilor și antreprenorilor individuali;
 - extinderea utilizării resurselor Fondului.
- consolidarea CONFIDI (consorțiu italian care oferă garanții pentru a facilita companiilor accesul la împrumuturi pe termen scurt și mediu pentru activități economice și de producție) pentru IMM-uri, prin măsuri de simplificare
 - înființarea prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe a unui fond pentru sprijinirea internaționalizării firmelor italiene;
 - introducerea unui mecanism de contra garantare pentru bănci, de către Cassa Depositi e Prestiti, cu ajutorul căruia să se permită extinderea creditului și către companii mijlocii și mari afectate de criză. Scopul este de a elibera aproximativ **10 miliarde de investiții suplimentare**;
 - stimulente pentru cesiunea creditelor depreciate prin conversia activelor de impozit amânate în credite fiscale pentru companii financiare și industriale;
 - reguli privind rambursarea călătoriilor, билетelor pentru spectacole, muzee și alte locuri de cultură, sub formă de vouchere utilizabile în termen de un an de la emitere.

3. Măsuri fiscale pentru prevenirea lipsei de lichiditate datorată plăților către stat

- **Suspendarea, fără a ține cont de valoarea facturată, a plății a taxelor, impozitelor și contribuțiilor sociale, a primelor de asigurare obligatorii, pentru lunile martie și aprilie, împreună cu plata TVA din martie, pentru sectoarele cele mai afectate: turism-hotel, transport de călători, catering și baruri, cultură (cinematografe, teatre), sport, educație, parcuri de distracții, evenimente (târguri / conferințe), săli de jocuri și centre de pariuri;**
- **suspendarea termenelor de plată a obligațiilor și contribuțiilor fiscale și de asigurări sociale pentru contribuabilii, cu o cifră de afaceri de până la 2 milioane de euro (plăți TVA, taxe și impozite în luna martie);**
- **amânarea termenelor de plată - pentru operatorii economici cărora nu li se aplică suspendarea, termenul limită pentru plățile datorate administrațiilor publice este amânat la 20 martie 2020;**

- suspendarea până la 31 mai 2020 a termenelor referitoare la activitățile de lichidare, control, evaluare, colectare și litigii din partea Agenzia delle Entrate (omolog ANAF);
- suspendarea termenelor din dosarelor de colectare a impozitelor, suspendarea trimiterii de dosare noi și suspendarea documentelor executive;
- bonusuri pentru angajați: pentru cei cu un venit brut anual de până la 40.000 euro, care își desfășoară activitatea la locul de muncă în luna martie (nu în smart working) primesc un bonus de 100 de euro, neimpozabil (proporțional cu zilele lucrate);
- introducerea de stimulente și contribuții pentru salubritate și siguranță muncii: se introduc stimulente pentru companii, pentru igienizarea și creșterea siguranței în muncă, prin acordarea unui credit fiscal, contribuții similare sunt furnizate și pentru autoritățile locale printr-un fond specific;
- **Donații COVID-19 - se extinde deductibilitatea fiscală a donațiilor efectuate de companii în conformitate cu articolul 27 din Legea 133/99;** în plus, se introduce o deductibilitate pentru donațiile persoanelor fizice, până la un beneficiu maxim de 30.000 euro;
- **chirii pentru spațiile comerciale** - un credit fiscal egal cu 60% din chiria din luna martie este acordat magazinelor și magazinelor;
- Dispoziții privind transportul rutier și transportul public de călători pentru a combate efectele răspândirii Covid-19 asupra operatorilor de servicii de transport public regional și local și asupra administratorilor serviciilor de transport școlar, precum și a transportului naval, cum ar fi scutirea temporară de la plata taxei de ancorare pentru operațiunile comerciale efectuate în porturile, golfurile sau plajele statului și suspendarea taxelor pentru operațiunile portuare până la 31 iulie 2020;
- prevederi de susținere a serviciilor de transport publice, cu o contribuție special în favoarea celor care echipează vehiculele cu pereți despărțitori, pentru separarea scaunului șoferului de locurile rezervate clienților;
- suspendarea până la 31 mai 2020 a plăților pentru închiriere și concesiunea spațiilor sportive publice ale statului și ale autorităților locale pentru asociații și cluburi sportive, profesionale și de amatori, care își desfășoară activitatea în întreaga țară;
- măsuri extraordinare urgente pentru susținerea presei italiene.
- **măsuri extraordinare privind munca de acasă (smart working) și scutirea de la procedurile de serviciu sa de concurs, cu prevederea că, până la data încetării situației de urgență epidemiologică, munca de acasă este metoda obișnuită de a desfășura activitatea în administrațiile publice și că executarea procedurilor de concurs pentru accesul la o muncă publică, cu excepția cazurilor în care evaluarea candidaților se efectuează exclusiv în mod curricular sau electronic, este suspendată timp de șaiszeci de zile de la intrarea în vigoare a prezentului decret.** Rămâne valabilă încheierea procedurilor pentru care a fost deja finalizată evaluarea candidaților, precum și posibilitatea efectuării procedurilor de atribuire a misiunilor/sarcinilor, inclusiv a celor de conducere, în administrațiile publice menționate, care sunt stabilite și se realizează prin internet și care poate fi încheiată și folosind metodele de lucru menționate la alineatele precedente;
- noi măsuri pentru a contracara efectele de urgență în domeniul justiției civile, penale, administrative, fiscale, contabile și militare, cum ar fi, printre altele, amânarea după data de 15 aprilie 2020 a audierilor programate din perioada 9

martie-15 aprilie 2020 pentru procedurile civile și penale **în curs**, la toate oficiile judiciare și suspendarea, în aceeași perioadă, a expirării termenelor pentru îndeplinirea oricărui act de procedură civilă, penală și administrativă, cu excepția unor cazuri speciale;

- măsuri care să asigure recuperarea surplusului de alimente și să faciliteze distribuirea gratuită către persoanele defavorizate;
- **prelungirea până la 31 august 2020 a valabilității documentelor de recunoaștere expirate sau care expiră după data intrării în vigoare a decretului;**
- măsuri pentru efectuarea serviciului poștal, cu prevederea că, până la 31 mai 2020, pentru protejarea lucrătorilor serviciului poștal și a destinatarilor poștelor, pentru prestarea serviciului poștal aferent scrisorilor recomandate, distribuția coletelor, etc, semnătura poștașului pe documentele de livrare certifică metoda de livrare și alte dispoziții pentru efectuarea serviciilor de notificare prin poștă;
- măsuri pentru continuitatea activității de instruire și de sprijinire a **universităților**, instituțiilor de înaltă pregătire artistică, muzicală și coregrafică și ale organelor de cercetare, cu **înființarea unui fond pentru necesitățile de urgență și extinderea ultimei sesiuni a examenelor finale pentru anul universitar și a condițiilor de îndeplinire aferente, începând cu 15 iunie 2020;**
- prelungirea de șase luni a termenului pentru convocarea referendumului care confirmă legea constituțională privind reducerea numărului de parlamentari.

LETONIA

Pentru a reduce impactul răspândirii coronavirusului Covid-19 asupra economiei, Letonia intenționează să aloce mai mult de **un miliard de euro** pentru a sprijini companiile. O parte din fondurile Trezoreriei Statului vor fi puse la dispoziția companiilor prin intermediul programelor Altum (instituție financiară de stat) și bancare, cum ar fi garanțiile de împrumut pentru a le ajuta în scăderea pe termen scurt a cifrei de afaceri. Ministrul Finanțelor a adăugat că este planificat să ofere companiilor nu numai garanții de împrumut, ci și garanții de export, folosind fondurile Trezoreriei Statului. În plus, suportul include amânarea plății taxelor.

Guvernul Letoniei a elaborat un **proiect legislativ unificat** despre amenințări la adresa statului și prevenirea consecințelor coronavirusului Covid-19, conform raportului Ministerului Finanțelor. Proiectul legislativ menționează modul în care Cabinetul stabilește industriile în care au apărut cheltuielile de urgență în raport cu răspândirea Covid-19, măsurile și mecanismele de sprijin aplicabile acestora. Guvernul poate revizui și extinde lista industriilor afectate de criză.

Companiile sunt în măsură să solicite o **prelungire de pana la 3 ani a termenului de plata a impozitelor** întârziate, care au fost prelungite anterior în conformitate cu Legea impozitelor și taxelor, dacă întârzierea a fost cauzată ca urmare a Covid-19.

În ceea ce privește **garanțiile**, programul include posibilitatea de a oferi sprijin de până la 10-15 milioane de euro de acoperire a riscurilor, iar întreprinderile mici și mijlocii, companiile mari și cele care au ajuns în dificultăți înainte de criza sunt, de asemenea, eligibile pentru sprijin. Sunt oferite garanții pentru angajamentele existente (împrumuturi de investiții, leasing financiar).

Condițiile de a primi **împrumuturi** în situații de criză prevăd sprijinirea companiilor mici, mijlocii și mari, care nu au ajuns în dificultăți financiare înainte de criza Covid-19. Suma maximă permisă este de **1 milion EUR** cu un termen maxim de rambursare de până la trei ani. Proiectul legislativ menționează, de asemenea, că pentru alocarea împrumutului va exista o rată redusă și subvenționată.

Într-o perioadă de trei ani (2021-2023), Serviciul de Venituri al Statului (VID) este autorizat să nu ia nicio decizie punitivă cu privire la participanții la programul de cooperare aprofundat dacă sunt afectați de criza creată de Covid-19 și participanții la programul de cooperare sunt capabili să furnizeze dovezi privind condițiile obiective ale problemelor lor, așa cum sunt furnizate de măsurile de sprijin evidențiate în lege.

Măsurile de sprijin pentru starea de urgență **scutesc de accize** alcoolul folosit pentru producerea de dezinfectanți. VID este autorizat să ofere întreprinderilor un permis special pentru a efectua operațiuni de depozitare și care produc alcool cu o reducere de accize de până la 90%.

LITUANIA

Guvernul lituanian a aprobat, pe 16 martie, un pachet de stimulare economică de **5 miliarde de euro** pentru a contribui la atenuarea impactului negativ al crizei provocate de coronavirus asupra lucrătorilor și întreprinderilor. Planul alocă 1 miliard de euro pentru stimularea economiei și 500 de milioane de euro pentru asistența medicală, pentru păstrarea locurilor de muncă și pentru menținerea lichidității întreprinderilor.

-Guvernul va acoperi până la 60% din costul plății unui lucrător pentru perioada de oprire a producției, dar nu mai mult decât salariul minim lunar de 555 de euro.

-Lucrătorii independenți care și-au plătit contribuțiile la asigurările sociale vor primi fiecare până la 250 de euro pe lună.

-Clienții Ignitis (furnizor de utilități cu capital de stat) vor putea amâna plățile afectate de criza coronavirusului, precum și scutirea contribuabililor de amenzi și penalități.

-Fondurile de investiții ale UE vor fi realocate către zonele de sănătate, angajare și afaceri. Limita de garanție pentru Fondul de garantare a creditului agricol și agenția de garantare a creditului de stat INVEGA va fi majorată cu 500 de milioane de euro.

-Programele de investiții (1,2 miliarde de euro) vor fi accelerate prin accelerarea plăților și creșterea intensității finanțării.

-Banca Lituaniei urmează să ușureze măsurile de reglementare pentru a crește potențialul de creditare al băncilor cu 2,5 miliarde de euro.

MAREA BRITANIE

Executivul britanic nu a demarat programe de sprijinire economică a mediului de afaceri, singura măsură concretă fiind acordarea de sprijin exportatorilor britanici care au relații cu China. Mai precis, UK Export Finance oferă garanții pentru împrumuturi bancare destinate asigurării lichidităților până la încasarea sumelor de bani de la clienții din China. De asemenea, Ministerul pentru Comerț Internațional poate oferi sprijin firmelor britanice care se confruntă cu probleme la aprovizionarea cu bunurile necesare activităților lor, prin punerea la dispoziție a unor liste cu furnizori din întreaga lume pe diferite categorii de produse. Pe 11 martie 2020, Banca Angliei a decis

reducerea dobanzii de referinta de la 0,75 la 0,25 (cel mai mic nivel din istorie) pentru a sprijini companiile si a reduce costurile cu imprumuturile.

OLANDA

- **Industria hotelieră și cea a florilor a solicitat susținerea guvernului olandez, cerând relaxarea reglementărilor pentru acordarea de urgență de ajutoare de șomaj.** 465.000 de angajați lucrează în industria hotelieră. Prețurile florilor s-au redus cu 50% în ultimele 2 săptămâni, iar 20% din flori sunt distruse constant din lipsă de cumpărători.
- **Directorul Băncii Centrale Olandeze a opinat că reducerea creșterii PIB de la 1,4% la 0,6%, estimată de Institutul de Statistică, este optimistă și fezabilă numai dacă se identifică rapid antidotul pentru virus.** O analiză Rabobank plasează reducerea PIB ca urmare a virusului între 1% și 2% pe an la nivel global.
- **Ministrul Finanțelor a anunțat creșterea plafonului datoriei publice la 60% din PIB (de la aprox. 50% în 2019) pentru acoperirea fondurilor necesare susținerii companiilor olandeze, diferența ridicându-se la 90 mlrd. Euro.** Nu este exclusă depășirea plafonului de 60%, dacă situația o va cere, a declarat ministrul finanțelor.
- **La rândul său, directorul Băncii Centrale Olandeze a vorbit de necesitatea pompării a 120 mlrd. Euro în economie în acest an și a avertizat că NL poate intra în recesiune din cauza coronavirusului.**
- **Va fi lansată o linie de garantare a creditelor pentru IMM-uri ce va disponibiliza imediat, începând cu 16 martie, aprox. 300 mil. euro, cu un nivel de garantare de către stat de 90% pentru credite de până la un an.**

In Pachetul COVID-19 sunt prevazute sectorial masuri ca:

- **Mediul de Afaceri:** credite si garantii bancare pentru companiile solide afectate conjunctural, amanarea la plata a unor obligatii fiscale si eliminarea penalitatilor si a dobanzilor pentru acestea, somaj tehnic atat pentru angajarii permanenti cat si pt PFA,
- **Agricultura:** sector sistemic (al doilea mare exportator agrifood mondial) este deosebit de afectat. In acest sens pe langa masurile dedicate Mediului de Afaceri sunt si masuri speciale de sustinere a sectorului prin credite si subventii,
- **Sectorul financiar bancar:** au fost luate masuri de relaxare a creditarii. Toate programele cu ajutor de stat sau de facilitati la finantare se deruleaza prin intermediul bancilor (aprobrate in prealabil de catre autoritati),
- **Turismul:** pe langa schema generala aferenta Mediului de Afaceri se acorda sume pausale (4000 E/afacere) pentru desdăunarea pierderilor generate de inchiderea unitatilor de alimentatie publica, ingrijire personala, etc. si se discuta cu autoritatile locale eliminarea taxelor de „statiune”,
- **O mare importanta a fost acordata sistemului de ingrijire al minorilor care a fost închis pentru public.** Părinții care lucrează in sectoare strategice pot sa-si lase însă copii in grija acestor unități (crese, gradinite, day-care) fără costuri suplimentare,

POLONIA

Pachetul de protecție pentru companii va include posibilitatea amânării contribuțiilor sociale, împrumuturi ieftine și garanții de la Bank Gospodarstwa Krajowego (BKG - banca de dezvoltare, care are capital majoritar de stat) sau protejarea locurilor de muncă pentru companiile obligate să se oprească. Antreprenorii vor putea, de asemenea, să amâne plățile accizelor, TVA, inclusiv alte taxe si impozite.

Pachet-scut. Proiectul pachetului de scuturi pentru antreprenori va conține propuneri pentru modificări legislative. Acestea trebuie să îmbunătățească situația antreprenorilor, inclusiv prin:

- Reduceri la creanțe, inclusiv facilități pentru plata impozitelor și contribuțiilor la asigurările sociale (ZUS în polona)
- Îmbunătățirea lichidității financiare a companiilor - instrumente financiare pentru companii, inclusiv sprijin pentru garanții și subvenții pentru împrumuturi
- Protecția și sprijinirea pieței muncii, inclusiv soluții pentru companii obligate să se oprească.

Aceasta necesită, printre altele, modificarea actelor privind: TVA, acordarea de ajutor public, inclusiv ajutor de minimis, sprijin BGK (banca de dezvoltare cu capital de stat), soluții specifice legate de protecția locurilor de muncă.

Plăți amânate :

- facilitarea decontării TVA - amânarea intrării în vigoare de la 01.04. 2020 la 01.07.2020 noul dosar standard de audit pentru impozite (SAF-T în engleza - JPK în polona)
- facilitarea plății împărțite;
- amânarea din 01/04 până la 01/07/2020 a termenului limită pentru ca companiile să intre în Registrul central al beneficiarilor reali (Legea anti-spălare de bani)
- restituiri anterioare de TVA,
- facilitarea suspendării activităților comerciale;
- includerea în cheltuielile fiscale a cheltuielilor asociate cu anularea călătoriilor în raport cu industriile afectate de efectele crizei;
- ridicarea taxei de prelungire;
- modificarea schemei de ajutor de stat, extinderea IMM-urilor și a companiilor mari.

Îmbunătățirea lichidității financiare

- deducerea „pierderii” din venit (adică pierderea de la un an la altul) - putem deduce pierderea din activitatea de afaceri dintr-un an dat din veniturile obținute în următorii cinci ani
- asistență în garanție și subvenții pentru împrumuturi - activități BGK (banca de dezvoltare cu capital de stat)
- acordarea de ajutor de minimis. În prezent, valoarea garanțiilor de minimis acordate de BGK (banca de dezvoltare cu capital de stat) nu poate constitui mai mult de 60% din valoarea împrumutului și depășește 3,5 milioane PLN (garanție unitară) - postul de creștere a garanției la 80% din valoarea împrumutului.
- subvenții la ratele dobânzilor la împrumuturi - prin extinderea domeniului de aplicare a fondului pentru dezastre pentru a include o epidemie.

Protecția și sprijinirea pieței muncii. Criza înseamnă scăderea cifrei de afaceri economice, a vânzărilor de bunuri sau servicii cu 15%.

În caz de oprire, angajații unui astfel de antreprenor ar avea dreptul:

- să beneficieze de Fondul de beneficii pentru angajați garantat până la 100% din prestația de șomaj (823,60 PLN) crescut cu suma contribuțiilor la asigurările sociale
- și remunerația finanțată din resursele antreprenorului în suma totală de cel puțin remunerația minimă pentru muncă.

Antreprenorii care sunt afectați de întârzieri sau de lipsa livrării, blocaje de plată, absența angajaților legată de creșterea morbidității sau activități care vizează garantarea securității cetățenilor pot conta pe asistența ZUS: amânarea plății contribuțiilor, aranjament de tranșare, scriere- off-uri.

Amânarea termenului de plată pentru contribuții - dacă antreprenorul are probleme cu plata contribuțiilor curente sau viitoare a căror scadență nu a expirat încă. Antreprenorul nu va plăti dobânzi neplătite, ci doar o taxă de prelungire.

Acord de ratare - dacă antreprenorul are o datorie datorată contribuțiilor și nu o poate plăti o singură dată, poate depune o cerere de plată a datoriei în rate. Antreprenorul nu va plăti dobânzi neplătite, ci doar o taxă de prelungire. După semnarea acordului, orice procedură de executare este suspendată.

Remiterea creanțelor - dacă antreprenorul a suferit pierderi materiale ca urmare a unui eveniment extraordinar care determină plata creanțelor.

Prezentăm în continuare principalele prevederi din pachetul de măsuri economice menit să contracareze efectele pandemiei de coronavirus (așa numitul „scut anticriză”), adoptat la 31 martie a.c. de legislativul polonez și promulgat ulterior de președintele PL. Pachetul a intrat în vigoare la 1 aprilie 2020. Detalii despre soluțiile adoptate:

A. Scutirea microîntreprinderilor cu până la 9 angajați de la contribuțiile către Casa de Asigurări Sociale (ZUS) timp de 3 luni

Timp de 3 luni (pentru lunile martie, aprilie și mai a.c.), statul va prelua contribuțiile sociale către Casa de Asigurări Sociale (ZUS) de la microîntreprinderile cu până la 9 angajați, înființate înainte de 1 februarie a.c. Scutirea se aplică contribuțiilor pentru angajator și angajați. De asemenea, de scutire pot beneficia și persoanele fizice autorizate (PFA), care desfășoară activități cu venituri de până la trei ori mai mari decât salariul mediu, care plătesc numai contribuții proprii.

Scutirea se aplică contribuțiilor de asigurări sociale, asigurărilor de sănătate, Fondului de muncă, Fondului de Solidaritate, Fondului de Beneficii Garantate pentru Angajații (FGŚP), Fondului de Pensii Speciale (FEP). Atât angajatorul, cât și angajații vor păstra dreptul la servicii de sănătate și asigurare socială pentru perioada de scutire de contribuții. Efectul total asupra finanțelor publice timp de 3 luni este estimat la 9,5 miliarde PLN (2,09 miliarde EURO), din care 6,8 miliarde PLN (1,49 miliarde EURO) pentru microîntreprinderi și 2,6 miliarde PLN (0,57 miliarde EURO) pentru PFA, care plătesc doar contribuțiile proprii.

B. Indemnizația de oprire a activității pentru contractanți (contract de prestări servicii, contract de comandă și contract de agenție) și PFA (persoane fizice autorizate)

Plata indemnizației de oprire a activității de către Casa de Asigurări Sociale (ZUS) în legătură cu perioadele de oprire cauzate de epidemia de coronavirus. În principiu, indemnizația este de 2080 PLN (80% din salariul minim, adică 457 EURO) și este scutită

de contribuții și impozite. În cazul contractanților, al căror venit din contracte de drept civil nu depășește 1300 PLN pe lună (286 EURO; 50% din salariul minim), indemnizația de oprire a activității este suma remunerației din contractele de drept civil.

La rândul lor, persoanele fizice autorizate (PFA), care desfășoară activități decontate pe baza cardului de deducere fiscală, vor primi o indemnizație de oprire a activității în valoare de 1 300 PLN (286 EURO). Condiția primirii indemnizației este ca venitul din luna anterioară lunii de depunere a cererii să nu depășească de 3 ori salariul mediu. În plus, începerea activității sau încheierea unui contract trebuie să aibă loc înainte de 1 februarie a.c. În cazul persoanelor fizice autorizate, veniturile din luna anterioară lunii de depunere a cererii trebuie să scadă cu cel puțin 15% față de luna precedentă. Nu este necesară suspendarea activității, dar indemnizația se cuvine și persoanelor fizice autorizate care au suspendat-o după 31 ianuarie a.c.

C. Cofinanțarea angajării forței de muncă

Antreprenorul are dreptul la asistență din resursele FGSP (Fondul de Beneficii Garantate pentru Angajați) pe toată perioada de suspendare sau de reducere a timpului activității economice, stabilite de antreprenor, în cazul scăderii cifrei de afaceri:

- cu cel puțin 15%, calculată ca raportul dintre cifra de afaceri totală în două luni consecutive din perioada de după 01.01.2020 și cifra de afaceri totală din cele 2 luni corespunzătoare ale anului precedent, ca urmare a apariției COVID19, sau

- cu cel puțin 25%, calculată ca raportul dintre cifra de afaceri totală din orice lună ulterioară datei de 01.01.2020, comparativ cu cifra de afaceri din luna precedentă.

Ținând cont de scăderea cifrei de afaceri ca urmare a apariției coronavirusului, angajatorul plătește angajatului, a cărui activitate economică este suspendată, un salariu având o valoare cel puțin egală cu salariul minim. Datorită resurselor financiare din FGSP, angajatorul va primi cofinanțare pentru salariile fiecărui angajat în perioada de suspendare a activității economice, în valoare de 50% din salariul minim, plus contribuțiile la asigurări sociale, care cad în sarcina angajatorului, adică 1.533,09 PLN (337 EURO), cu consemnarea orelor de muncă.

Antreprenorul care a redus activitatea în urma scăderii cifrei de afaceri, determinată de epidemia de coronavirus, poate reduce orele de muncă ale angajatului cu un procent între 20% și 50% din norma întregă de muncă, cu condiția ca salariul angajatului să nu devină mai mic decât salariul minim, cu consemnarea orelor de muncă. Cu orele de muncă astfel reduse, Fondul va subvenționa până la maximum 40% din salariul mediu lunar din trimestrul precedent anunțat de Oficiul Central de Statistică, plus contribuțiile la asigurări sociale, care cad în sarcina angajatorului, adică 2.452,27 PLN (539 EURO).

Ambele forme de cofinanțare vor fi plătite pentru o perioadă totală de 3 luni, începând cu data depunerii cererii. Pentru a combate efectele economice ale COVID-19, Consiliul de Miniștri poate prelungi, prin ordonanță, această perioadă, ținând cont de durata stării de alertă epidemică sau a stării de epidemie și de efectele cauzate de acestea.

Vă punem la dispoziție, în ANEXA 1, informații în extenso privind sprijinul pentru antreprenori pentru protejarea locurilor de muncă din Fondul de Garantare a Beneficiilor pentru Angajați.

D. Creșterea flexibilității timpului de lucru

Angajatorul afectat de consecințele epidemiei de coronavirus va putea reduce timpul de odihnă zilnic neîntreruptă a angajatului de la 11 ore la 8 ore (cu obligația de a oferi angajatului un timp de odihnă echivalent în cursul următoarelor 8 săptămâni), iar perioada de odihnă săptămânală de la 35 ore la 32 ore. În acord cu sindicatele sau, dacă nu există sindicate, cu reprezentanții angajaților, acesta va putea, de asemenea, prelungi timpul de lucru zilnic la 12 ore (în cadrul sistemului echivalent de timp de lucru), perioada de aplicare fiind de maxim 12 luni.

E. Eliminarea amenzilor pentru nerespectarea termenelor în licitațiile publice

Se introduce un mecanism de extindere a termenelor pentru achizițiile publice. El va fi susținut de instituirea unei proceduri prin care se elimină penalitățile contractuale pentru întârzierile în executarea licitațiilor, cauzate de epidemia de coronavirus.

F. Facilități pentru industria turismului

Termenul de rambursare a plăților efectuate de clienți, în cazul imposibilității organizării unui eveniment (expoziții și congrese, evenimente culturale, de divertisment, recreere, sport, expoziții tematice sau manifestări în aer liber) din cauza epidemiei de coronavirus, se prelungește la 180 de zile de la încetarea contractului. Clienții vor avea posibilitatea de a utiliza vouchere pentru realizarea unui eveniment turistic, pe parcursul unui an calendaristic, începând de la data la care evenimentul a fost anulat din cauza aplicării măsurilor de combatere a COVID-19.

G. Deducerea integrală a pierderilor din acest an în anul viitor

Posibilitatea oferită plătitorilor de impozit pe venit, cu personalitate juridică și persoanelor fizice, afectați de consecințele negative ale COVID-19, de a deduce pierderile suportate în 2020 din venitul pe activitate, realizat în 2019. Condiția este realizarea în 2020 a unor venituri cu cel puțin 50% mai mici, comparativ cu 2019.

H. Prelungirea creditelor bancare de activitate curentă

Posibilitatea calculării capacității de creditare pe baza datelor financiare de la finalul anului 2019. Va fi însoțită de recomandări în domeniul modului de calculare a rezervelor pentru credite. Sectorul bancar a declarat disponibilitatea pentru prelungirea creditelor de activitate curentă odată cu schimbarea reglementărilor. Această rezolvare permite prelungirea creditelor de activitate curentă - cu o valoare de cca 150 miliarde PLN (33 miliarde EURO) - pentru sectorul întreprinderilor.

PORTUGALIA

- Suplimentarea până la 200 de milioane de euro a liniei de credit de trezorerie la dispoziția companiilor a căror vânzări au înregistrat o descreștere anuală de 20% cauzată de epidemie, ca instrument financiar pentru a asigura lichiditatea și pentru a furniza capital de lucru.

- Accelerarea alocării de fonduri europene disponibile în Cadrul Financiar 2014-2020 (Portugalia 2020) pentru furnizarea de capital de lucru companiilor. Măsura se referă la plățile deja aprobate pe care guvernul trebuie să le facă pentru furnizarea de servicii și achiziția de bunuri.

Prelungirea termenelor de plată a impozitelor și a contribuțiilor sociale, ca mecanism fiscal în sprijinul companiilor aflate în dificultate;

Simplificarea regimului suspendării contractelor de muncă (layoff) pentru companiile a căror activitate este grav afectată din cauza epidemiei (scădere anuală a vânzărilor de 40%), prin care angajaților li se va garanta o compensație echivalentă cu 2/3 din salariu, până la 1.905 euro, din care 30% este suportată de angajator și 70% de stat, până la maximum șase luni. Măsura prevede și un plan de formare profesională pentru angajații ale căror contracte de muncă sunt suspendate (costurile sunt suportate de la bugetul de stat) .

În cazul expozițiilor și târgurilor internaționale anulate, cheltuielile de participare suportate de companiile care desfășoară activități de export vor continua să fie eligibile în cadrul sistemelor de stimulare.

Tot în cadrul acestui pachet de măsuri, Guvernul a decis să consolideze prezența personalului în cadrul birourilor IAPMEI - Agenția pentru Competitivitate și Inovare, a Institutului pentru ocuparea forței de muncă și formare profesională (IEFP), ale Ministerului Agriculturii și Turismului din Portugalia, la care companiile pot apela pentru clarificări și sprijin.

Suplimentar măsurii de **amânare a termenelor de plată a impozitelor și a contribuțiilor sociale**, ca mecanism fiscal în sprijinul companiilor aflate în dificultate (scădere a cifrei de afaceri de cel puțin 20%), guvernul a decis punerea la dispoziția lucrătorilor independenți și a companiilor cu o cifră de afaceri de până la 10 milioane de euro în 2018 a unor **modalități flexibile de plată în ceea ce privește TVA-ul și impozitul pe venit**. Astfel, la data scadenței obligației de plată, aceasta poate fi efectuată astfel: i) plata imediată în condițiile obișnuite, ii) plata împărțită în 3 tranșe lunare fără dobândă sau iii) 6 rate lunare, cu dobândă de întârziere aplicată la ultimele trei. Pentru plățile în rate nu va fi necesară nicio garanție.

În ceea ce privește **contribuțiile sociale** scadente în perioada martie-mai 2020 și pentru a menține ocuparea forței de muncă, **Guvernul a decis să le reducă la 1/3 în martie, aprilie și mai**. Plățile pentru lunile mai, iunie și iulie pot fi efectuate începând cu trimestrul al treilea din 2020, în aceleași condiții flexibile. Măsura se aplică automat companiilor cu până la 50 de angajați, în timp ce companiile cu până la 250 de angajați pot accesa acest mecanism dacă au înregistrat o scădere anuală a cifrei de afaceri de **cel puțin 20%**.

De asemenea, Guvernul a decis **suspendarea procedurii de executare fiscală silită** a companiilor în următoarele 3 luni.

Ministrul de stat al Economiei și Tranziției Digitale, Pedro Siza Vieira, a declarat la data de **26 martie a.c.**, că pachetul de măsuri anunțat inițial va fi completat astfel:

1. Vor fi amânate până la 30 septembrie a.c. toate rambursările de plată către instituții bancare și financiare, inclusiv ratele de capital, dobânzile și chiriile.

2. În ceea ce privește măsura anunțată anterior de simplificare a regimului suspendării contractelor de muncă (layoff) pentru companiile a căror activitate este grav afectată din cauza epidemiei (scădere anuală a vânzărilor de 20%), prin care angajaților li se va garanta o compensație echivalentă cu 2/3 din salariu, până la 1.905 euro, 30% suportată de angajator și 70% de stat, ministrul Siza Vieira a precizat că sunt vizate companiile care trebuie să își limiteze sau să își întrerupă activitatea prin decizie administrativă sau legislativă. Acesta a subliniat că Guvernul va revizui din nou cadrul legislativ al măsurii în sensul clarificării pentru companii că layoff implică suspendarea contractului sau reducerea programului de lucru, **nu concediere**.

SLOVENIA

Guvernul sloven a promovat două pachete de măsuri anti-epidemie ("Corona-package"), primul, în valoare de un miliard euro, iar al doilea (adoptat pe 29 martie a.c.), circa trei miliarde. În plus, SI beneficiază de 1,1 miliarde prin Mecanismul European de Stabilitate și alte 2,5 miliarde alocate de BCE printr-un plan de cumpărare de obligațiuni.

Autoritățile de la Ljubljana susțin că măsurile avute în vedere nu dezechilibrează sistemul financiar, întrucât o intervenție minimală reclamă între 2,6 și șase miliarde euro, iar statul dispune deja de trei miliarde de euro în buget, la care se adaugă obligațiuni emise pe 10 și 20 de ani, în valoare de cinci miliarde, plus alte 20 miliarde euro în depozite de economii.

Ministerul Dezvoltării Economice și Tehnologiei (MDET), Asociația Agențiilor Turistice și Camera de Comerț și Industrie au elaborat un plan vizând reducerea efectelor epidemiei asupra economiei pe două niveluri: (a) Măsuri imediate, puse în aplicare pe o perioadă scurtă de timp, și (b) Măsuri strategice, pe termen lung, urmărind refacerea lanțurilor de aprovizionare și reducerea dependenței de furnizorii non-UE.

Planul (v. Anexa, pag. 2-4) acoperă următoarele domenii: 1. legislația muncii: scutire contribuții și impozite; activitate part-time și finanțare costuri indemnizație șomaj

până la 30 iunie; flexibilizare reguli ocupare forță de muncă și concedieri; munca de acasă; co-finanțare concediere temporară; scurtare concediu medical acoperit de angajator; prelungire contracte străini; includere suplimente de servicii în salariul minim; reducere cotă persoane cu handicap. 2. politici fiscale: subvenționare companii turistice; eliminare plată impozite și contribuții; reducere impozit pe salarii și taxă jocuri de noroc; furnizare active lichide: fonduri nerambursabile, împrumuturi fără dobândă cu termene mai lungi; prelungire termen plată TVA și obligații impozit pe profit; scutire taxe furnizare apă și pentru utilizarea terenurilor de construcție; scutire impozite agenții de turism (după caz: întârziere sau reducere); alocare fonduri nerambursabile pentru investiții urgente; scutire impozite recompensare performanțe angajați; co-finanțarea costurilor produselor energetice până la 30 iunie, a hotelurilor supuse penalităților impuse de operatorii de turism și agențiile turistice în urma anulării rezervărilor, și a instruirii lucrătorilor din turism. 3. politici de marketing și PR: campanii promovare piață slovenă; finanțare suplimentară activități pe piețe externe, prin intermediul Consiliului Turistic Sloven; informarea corectă și realistă a media. 5. alte politici: consiliere juridică și instrucțiuni medicale; acoperire costuri angajați medicali; **reducerea cu 30% a salariilor demnitarilor.**

SPANIA

1. Prim pachet de măsuri guvernamentale de natură economică

a) Măsuri pentru garantarea furnizării de materiale/echipamente sanitare:

- ✓ 2,8 miliarde EUR se alocă comunităților autonome spaniole pentru a putea furniza serviciile sanitare necesare în context COVID-19;
- ✓ 1 miliard EUR se alocă din fondul de urgență al Guvernului pentru intervenții medicale de urgență semnalate de Ministerul Sănătății;
- ✓ Furnizarea de materiale/echipamente medicale/medicamente necesare în contextul crizei va fi garantată la prețuri accesibile. S-a aprobat un decret prin care Guvernul poate stabili prețuri maxime la vânzarea cu amănuntul de astfel de produse;
- ✓ Legea privind măsurile extraordinare de sănătate publică a fost modificată pentru a permite furnizarea centralizată a tuturor tipurilor de produse considerate necesare pentru prevenirea răspândirii COVID-19.

b) Alocarea de resurse pentru protejarea bunăstării familiilor aflate în situații vulnerabile:

- ✓ 25 milioane EUR se alocă comunităților autonome pentru servicii sociale dedicate copiilor aflați în dificultate, în special pentru serviciile de alimentație zilnică gratuită de care copiii în situații de vulnerabilitate beneficiau în cadrul programului școlar obișnuit (garantarea dreptului la alimentație zilnică), dar de care nu au mai beneficiat în ultimele zile în care unitățile de învățământ din anumite comunități autonome au fost închise;

- ✓ Flexibilizarea orarului școlar, astfel încât activitatea să poată fi organizată în funcție de circumstanțe.

c) Sprijin pentru IMM-urile afectate de criză și pentru protejarea nivelului actual de ocupare a forței de muncă

- ✓ Se acordă posibilitatea de amânare a plății taxelor datorate bugetului de stat pentru o perioadă de 6 luni, fără dobânzi sau penalități. Impactul acestei măsuri este de cca. 14 miliarde EUR - lichidități care rămân la dispoziția companiilor afectate;
- ✓ Se acordă posibilitatea de amânare a rambursării creditelor acordate de ICO (Institutul de Credit Oficial) IMM-urilor din sectoarele afectate de criză.

d) Măsuri specifice pentru sectorul turistic și cel al transporturilor

- ✓ Pentru sectorul transporturilor aeriene - flexibilizarea regulilor de utilizare a sloturilor de zbor/drepturilor de aterizare, astfel încât transportatorii care nu le utilizează o anumită perioadă de timp să nu le piardă. Este o măsură agreată cu autoritățile europene;
- ✓ O linie de finanțare specifică de 400 milioane EUR este creată pentru companiile/PFA-urile din sectorul turismului, transportului și ospitalității;
- ✓ Pentru protejarea locurilor de muncă fixe pe perioadă nedeterminată din sectorul turistic se acordă bonificații la plata asigurărilor sociale pentru perioada februarie-iunie 2020.

Acestui prim pachet de măsuri stabilite de Guvernul central de la Madrid i se alătură o serie de alte măsuri luate la nivelul ministerelor/companiilor publice spaniole, cum ar fi:

- ✓ RENFE - operatorul public de transport feroviar de călători: începând cu 16 martie, va permite modificarea datelor de călătorie pentru pasagerii care au achiziționat deja bilete dar nu mai efectuează călătoriile din cauza crizei; se rambursează contravaloarea biletelor cumpărate de persoanele în vârstă în cadrul programelor sociale de tipul “vacanțe pentru seniori”;
- ✓ Se permite tele-munca pentru funcționarii de stat, care vor primi 100% din salariu chiar dacă se află în situația de izolare din cauza crizei;
- ✓ Ministerul Consumatorului va solicita Consiliului Concurenței să investigheze prețurile abuzive;
- ✓ Se va consolida structura consulatelor din zonele afectate de criza COVID-19, pentru a fi în măsură să ofere servicii cetățenilor spanioli aflați în situații dificile din cauza crizei;
- ✓ Compensarea părinților care trebuie să-și ia zile libere pentru a avea grijă de copiii lor pe perioada în care școlile sunt închise, prin alocarea unor sume speciale de la bugetul asigurărilor sociale.

2. Al doilea pachet de măsuri - adoptat în ședința de guvern din 17 martie a.c.

Valoarea totală a acestui pachet este de **200 miliarde EUR** (cca. **20% din PIB-ul Spaniei**), dintre care **117 miliarde EUR** din surse publice, diferența fiind reprezentată de mobilizări de fonduri din surse private.

- ✓ Linie de garanții de stat în valoare de 100 miliarde EUR pentru asigurarea lichidităților companiilor spaniole, care va permite accesul la lichidități în valoare de 150-200 miliarde EUR.
- ✓ Linie de garanții de 2 miliarde EUR pentru companiile exportatoare și restructurarea creditelor exploatațiilor agricole afectate de secetă.
- ✓ Companiile care iau măsuri de intrare a angajaților în șomaj tehnic sunt exonerate de la plata cotelor la asigurările sociale.
- ✓ Au fost modificate reglementările privind investițiile realizate de companii extra-UE în sectoare strategice, pentru a împiedica companiile din afara UE să profite de scăderea prețurilor acțiunilor pentru a prelua controlul asupra companiilor spaniole.
- ✓ Se alocă 30 milioane EUR către Consiliul Superior pentru Cercetare Științifică și Institutul de Sănătate Carlos III pentru proiecte de cercetare-dezvoltare a unui vaccin împotriva COVID-19.

3. Impact COVID-19 asupra economiei Spaniei

- ✓ **Guvernul spaniol a redus de la 1,8% la 1,6% estimarea creșterii PIB în 2020.** FMI consideră optimistă prognoza respectivă, estimând, la rândul său, o creștere mai mică de 1,5%.
- ✓ În ședința de tranzacționare din 12 martie, IBEX 35¹ a scăzut la cea mai mică valoare din ultimii 8 ani, ajungând la 6538 puncte. **În mai puțin de o lună - 19 februarie-11 martie, IBEX 35 a scăzut cu peste 35%.**

4. La data de 18 martie 2020, prin hotărâre de guvern se amendează reglementările privind investițiile străine în Spania, pentru a nu da investitorilor extra-UE posibilitatea de a prelua controlul asupra companiilor spaniole, în contextul scăderii valorii acțiunilor din cauza crizei COVID-19. Astfel, **se limitează achizițiile realizate de entități extra-UE** (companii private, publice, fonduri suverane, etc) **la maxim 10% din capitalul companiilor spaniole cotate la bursă.**

SUEDIA

1. *Guvernul suedez va promova un proiect de lege care are ca obiectiv sprijinirea mediului de afaceri în contextul crizei coronavirusului.* Prima prioritate a fost considerată **elaborarea legii cu privire la timpul parțial de muncă**, fără afectarea considerabilă a salariilor lucrătorilor, diferența urmând a fi acoperită printr-un program comun finanțat de stat, patronate și sindicate. Este o măsură care a mai fost adoptată în Suedia și în timpul crizei financiare din 2008 și a dat rezultate pozitive.

2. *Agravarea crizei economice generată de coronavirus determină guvernul suedez să adopte noi măsuri de stimulare a economiei și consumului intern, printr-o rectificare bugetară de urgență, care să vizeze alocarea de fonduri suplimentare agențiilor guvernamentale care au o implicare directă în cele mai afectate domenii: sănătate publică,*

¹ Indicele Bursei de la Madrid

ocuparea forței de muncă și sprijinirea IMM-urilor. În principal, măsurile care vor fi finanțate cu cca 30 miliarde euro, printr-o rectificare bugetară, ce va fi anunțată la 19 martie, se referă la:

- *Șomajul pe termen scurt.* Pe lângă mecanismul deja introdus al timpului de lucru parțial, șomajul pe termen scurt va permite angajatorului să-și reducă și mai mult costurile în perioada de dificultăți, statul preluând cea mai mare parte a plății salariului, iar **angajatul primind cca.90% din salariul normal.** Șomajul pe termen scurt va intra în vigoare la 7 aprilie, va fi aplicabil pe tot parcursul anului 2020 și va putea fi implementat retroactiv începând cu 16 martie.
- *Plata de către guvern a concediilor medicale.* Statul suedez va prelua sarcina plății integrale a concediilor medicale pe durata lunilor martie, aprilie și mai a.c. Persoanele fizice autorizate (care au mici afaceri) vor fi de asemenea plătite de stat pentru un concediu medical de 14 zile, în caz de necesitate.
- *Amânarea plății taxelor și contribuțiilor companiilor.* Plata taxelor și contribuțiilor poate fi suspendată pentru trei luni, urmând ca perioada în care întreprinderea poate să-și achite datoriile acumulate să fie de 12 luni. Măsura va intra în vigoare la 7 aprilie, dar poate fi aplicată retroactiv de la data de 1 ianuarie 2020. Companiile care deja au plătit taxele pentru ianuarie-martie pot cere restituirea lor. Aceste facilități nu vor fi accesibile pentru firmele cu o activitate deficitară, care nu pot proba că au fost afectate de criza coronavirus și nici pentru cele care au acumulat mari datorii la bugetul de stat.

3. Banca Centrală a Suediei, Riksbank, a pregătit un program de 50 miliarde euro destinat sprijinirii mediului de afaceri afectat de criza coronavirus. Conducerea băncii centrale a promis că se vor iniția și alte măsuri și mecanisme de sprijinire a economiei, în funcție de evoluția crizei. În acest sens este de menționat că deja, prin micșorarea depozitelor obligatorii ale băncilor comerciale, se vor elibera în folosul creditării economiei peste 80 miliarde euro. Banca Norvegiei a inițiat deja măsuri de sprijin pentru mediul de afaceri, oferind o perioadă de grație, la plata ratelor la credite, de 6 luni pentru firmele mici aflate în dificultate datorită impactului crizei coronavirus, iar pentru companiile mari și medii perioada va fi de 3 luni.

UNGARIA

Măsura luată de guvernul de la Budapesta, prin Agenția ungară pentru turism, este alocarea sumei de 1 miliard de HUF (aprox. 3 miliarde de euro) pentru minimalizarea daunelor provocate de COVID 19, în domeniul turism. Despre utilizare/beneficiari se va decide ulterior.

UE

Reprezentanța României la UE comunica:

DG COMPETITIVITATE a transmis că Rețeaua europeană de concurență (European Competition Network - ECN), care include reprezentanți ai autorităților naționale de

concurență din SM, a adoptat o Declarație comună privind aplicarea normelor de concurență în materie de antitrust pe fondul crizei COVID-19 prin care:

- admit că această situație extraordinară poate genera necesitatea cooperării între companii pentru a asigura furnizarea și distribuirea echitabilă a produselor rare/ insuficiente pentru toți consumatorii și nu vor interveni activ împotriva măsurilor necesare și temporare puse în aplicare pentru a evita deficitul de livrare / aprovizionare;
- consideră că această cooperare este puțin problematică, întrucât fie nu ar reprezenta o restricție a concurenței în temeiul articolului 101 TFUE / 53 SEE, fie generează eficiențe care ar depăși o astfel de denaturare a concurenței;
- oferă orientări informale companiilor care au îndoieli cu privire la compatibilitatea unor astfel de inițiative de cooperare cu dreptul concurenței UE/SEE, acestea având posibilitatea de a se adresa Comisiei, autorității de supraveghere AELS sau autorităților naționale de concurență, în orice moment;
- consideră că este de cea mai mare importanță să se asigure că produsele considerate esențiale pentru a proteja sănătatea consumatorilor în situația actuală (de exemplu, măști pentru față și gel de igienizare) rămân disponibile la prețuri competitive și, prin urmare, nu vor ezita să ia măsuri împotriva companiilor care profită de situația actuală prin practici de tip cartel sau abuz de poziție dominantă;
- clarifică faptul că regulile existente permit producătorilor să stabilească prețuri maximale pentru produsele lor, aspect care ar putea fi util pentru a limita creșterea nejustificată a prețurilor la nivelul sectoarelor de distribuție și retail.

Centralizatorul măsurilor anunța la UE de statele membre până la 24 martie 2020, ora 14,00

Most EU countries have by now taken some form of measures to protect businesses from the effects of the coronavirus crisis. The most widely used measure is the deferral or reduction of tax and social security contributions. At least 23 Member States have introduced some form of tax deferral or arranged for earlier repayments of tax refunds. The exact application of these measures varies. Most Member States offer the tax deferrals for all companies, although some schemes specifically target SMEs, self-employed people or companies that retain all their employees.

- Another widespread measure are financial guarantees. As of 24 March, at least 22 Member States have either started or announced new guarantee schemes to allow companies in financial difficulties to continue accessing finance. Some of these measures specifically target SMEs (e.g. Denmark, Austria), whereas others can be used by any company affected by the crisis.
- Direct loans are also common, with at least 15 countries setting up new loan schemes or working with banks to facilitate new loans, most of which are aimed at ensuring the cash flow of SMEs. However, reactions from SMEs show that repayable loans can be a difficult choice especially for the smallest enterprises, as they cannot

currently predict their revenue for the rest of the year. A useful additional measure is therefore postponing the repayment of loans, which at least 11 countries have announced, some of them focusing on postponing repayment of existing loans and others giving out new loans with generous repayment terms.

- Direct grants/ cash injections for micro businesses and self-employed are offered by at least 10 Member States. Often, the sum is related to the size (no. of employees). They cover typically the period of the next 1-3 months. The situation of gig-workers (uber drivers, etc.) is still an open issue in many countries.
- Wage subsidies, in particular subsidising the wages of employees working shorter hours, are also in place in most Member States. At least 20 countries have applied them so far, and it is one of the most immediately popular measures among SMEs. In most countries where this opportunity exists, companies have already taken it up.
- From the perspective of SMEs, all these measures are welcome, but it is important that they are accessible through an easy administrative process. The Bavarian scheme of immediate aid of 5.000 to 30.000 euros to affected companies has been praised by SMEs for paying out the money first and checking eligibility later on. If loans, grants and guarantees require elaborate applications this could deter especially the smallest enterprises, who find themselves hardest hit.
- Some countries have also applied further administrative burden reductions, such as the suspension of penalties in public procurement contracts. While this is certainly welcome news for SMEs finding themselves unable to deliver contractual specifications on time, it does not specifically address issues of cash flow and liquidity.

Deferral of taxes/tax deductions (23 countries)

Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Italy, Latvia, Luxembourg, Malta, Poland, Portugal, Romania, Spain, Sweden, Slovenia

Guarantees (22 countries):

Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Netherlands, Malta, Poland, Portugal, Romania, Spain, Slovenia, Sweden

Wage subsidies (20 countries)

Austria, Bulgaria, Belgium, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, France, Germany, Ireland, Luxembourg, Latvia, Lithuania, Italy, Malta, Netherlands, Poland, Romania, Slovenia, Sweden

Direct loans (15 countries)

Croatia, Czechia, Estonia, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Portugal, Spain, Sweden, Slovenia

Postponement of loans (11 countries)

Belgium, Bulgaria, Croatia, Czechia, Denmark, France (renegotiation), Italy, Latvia, Malta, Romania, Slovenia

Direct grants/cash injections (10 countries)

Austria, Belgium, Czechia, Denmark, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Spain

Examples of some measures taken by only selected MS (so far):

Setting up a fund for direct equity participation by public authorities in affected businesses. Variants of this measure were adopted in Germany and Spain with the objective to ensure that businesses of strategic importance for the overall economy are not subjects to hostile take-overs from foreign firms, also in view of decreased stock market values.

Relaxing of extra-income limits for those employees on wage subsidy programmes. This measure was adopted in Germany so that those workers forced to work shorter hours in their normal profession get a bigger incentive to take up work in a profession where their skills may particularly be needed during the crisis (e.g. in the health sector).

Providing extra income support for medical staff. This measure was adopted in Bulgaria with BGN 20mn (EUR 10mn) from the Operational programme 'Human Resource Development' and will be used to give a monthly bonus of BGN 1000 (EUR 500) to all medical staff dealing with coronavirus.

Support for credit terms renegotiation. This measure was adopted in France to put in place credit mediation to help SMEs wishing to renegotiate credit terms.

MASURI SUPLIMENTARE ANUNTATE la UE de statele membre dupa 24.03.2020

AUSTRIA

The AT government has decided an aid package of up to 38 billion euros to prevent mass unemployment in our country and the insolvency of companies. This aid package consists of the following measures:

-15 billion euros are to be invested in emergency aid to support sectors that have been particularly hard hit by the corona crisis.

-In addition to this a package of four billion euros was launched to ensure short-time working of staff and to support in particular our micro enterprises (enterprises which employ fewer than 10 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 2 million) and one person enterprises. For the last mentioned measure, called „hardship funds“ one billion euro is provided to ensure that our domestic businesses especially our smallest enterprises come through the crisis well. There will be a further nine billion euros in guarantees and liabilities to secure loans.

-In addition, there are to be ten billion euros in tax deferrals, as this is particularly necessary in times of falling sales.

FRANȚA

A global fund of 1 billion euros fund, financed by the State and the Regions, for SME with up to 10 workers or selfemployed, within a limit of turnover

1500 euros of individual aid for each of the SMEs that have been forced to close by an administrative decision or which have lost more than 70% of its turnover in March (if they apply for the funding)